

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Tauber: Saa sent end dette Lovforslag kommer til Folkethinget, hilser jeg det dog med Glæde. Det er som bekendt efter Folkethingets Initiativ, at denne Sag er sat i Bevægelse, og det er paa Folkethingets Tilskyndelse, at den ærede Regjering er fremkommen med nærværende Lovforslag. Det vil erindres, at under Behandlingen af Frilagerloven for 2—3 Aar siden fremsatte Toldudvalget, som denne Sag var overgivet til, et Ønske om, at Spørgsmaalet om Frilageret maatte blive afgjort i Forbindelse med Frihavnen, og vi ledes dertil ikke blot ved den almindelige Betragtning af en Frihavns Betydning for Kjøbenhavn, men ganske særlig af Hensyn til den Kanal, som Thydfland agter at anlægge igjennem Holsten, og som maasse kan frembringe en væsentlig Forandring i vore Handelsforhold. For at sætte vor Handelsstand og vor Hovedstad, som jo er Midtpunktet for vor Handel, i Stand til saavidt muligt at møde den Konkurrence, som vil blive aabnet for de danske Havne gjennem den thydske Nordøstersøkanal, opfordrede vi Regjeringen til at være betænkt paa Anlægget af en Frihavn og gjøre Skridt til Indretningen af en saadan, og ikke alene en Handelsfrihavn, men ogsaa en Industrihavn pegede vi paa. Vi betragtede det nemlig ikke blot som rigtigt, at der oprettes en Frihavn, hvor Handels-etablissementer, Pakhuse og deslige kunne blive indrettede tillige med et tilstrækkeligt Antal Bolværkssteder, Pladser til, at Skibe kunne løbe ud og ind uden at indskrænkes af Toldbetjerssyn, men tillige, at der blev stiftet Plads til industrielle Etablissementer, til hvilke der allerede havde vist sig Trang i forskjellige Retninger, og hvortil man kan forudsætte, at der i større og større Omfang vil vise sig Trang, naar Midlerne til denne Fornødenheds Tilfredsstillelse ere givne. Fra først af, tør jeg maasse minde om, var det temmelig langt fra, at Regjeringen var inde paa denne Tanke i et saadant Omfang, som vi havde ment. Man vil erindre, hvor besfeden den første Antydning fra Finansministerens Side i saa Henseende var, idet den høitærede Finansminister mente at kunne indskrænke Anlægget til en yderst ringe Plads ved Siden af et af de nye Havneværker ved Kjøbenhavn. Det kan ikke andet end glæde os, at Regjeringen i Hovedtrækkene, i Principet nu har optaget Tanken om en større Frihavn, der kan være tjenlig for saavel Handelsinteresserne som for Industriens Behov. De Konkurrencearbejder, som have været underkastede en Kommissions Be-

dømmelse, have tilstrækkelig peget paa, hvorledes et saadant Anlæg bør tilveiebringes, og Regjeringen har igjennem dem kunnet have en meget god Veiledning til Udarbejdelsen af sit Forslag. Jeg maa for mit Vedkommende beklage, at Regjeringsforslaget efter min Opfattelse endnu ikke er fuldt tilfredsstillende i de to Retninger, jeg har nævnt, at der efter min Opfattelse hverken er sørget for Muligheden af at skaffe de fornødne Bolværkspladser — maasse nok for det første Behov, men ikke for det fremtidige Behov, som man dog maa være forberedt paa, — eller for at give Industri-Frihavnen et tilstrækkelig stort Omfang med Mulighed for tilstrækkelig Udvidelse. Det er Punkter, som jeg her blot nævner. Jeg tror i det Hele, at der paa Grund af den korte Tid, vi have til Sagens Behandling, og af Hensyn til det Forslag, der blev indbragt i Begyndelsen af dette Møde, at der ikke er Grund for mig til at udtale mig om Sagens Enkeltheder. — Jeg ønsker her kun at pege paa de Spørgsmaal, der trænge til nærmere Undersøgelse og da for det Første som allerede nævnt, hvorvidt det af Regjeringen foreslaaede Frihavnsanlæg tilfredsstillende behøver i de to Retninger, som betagne Frihavns Hovedøiemed. Angaaende Pladsen er man vistnok fra alle Sider enig, og om den skal jeg ikke udtale mig, men der er flere andre Spørgsmaal, dels tekniske, dels finantzielle, som utvivlsomt trænge til Undersøgelse. Jeg skal her for det Første nævne Jernbaneforbindelserne, nemlig Jernbaneforbindelsen imod Nord op til Klampenborgbanen, den fremtidige Helsingørbane, og Jernbaneforbindelsen mod Syd, ned til Havnebanen, hvorved Frihavnsanlægget tænkes sat i Forbindelse med denne. Fremdeles det Spørgsmaal, som er blevet udstemt i Landstthinget, nemlig Spørgsmaalet om Anlægget af en Godsstation, omtrent ved den gamle Østerport, og hvorvidt en saadan Godsstation bør bringes i Forbindelse med Havneanlægget strax eller forbeholdes en senere Leilighed. Disse forskellige Jernbanespørgsmaal trænge ogsaa til Belysning og Drøftelse her i Thinget, inden man kan tage nogen Bestemmelse derom. Selv om enkelte Medlemmer eller flere af Medlemmerne paa Forhaand have deres Anskuelse om flere eller færre af disse Spørgsmaal, vil en samstemmende Beslutning neppe kunne tilveiebringes uden tilstrækkelig Overveelse. Fremdeles er der Spørgsmaalet om Dampfærger, som man jo agter at anlægge midt i Frihavnen. Og saa dette Spørgsmaal er i Landstthinget sat ud af Forbindelse med det egentlige Frihavnsanlæg, medens det fra Regjeringens Side var bragt i nær Forbindelse dermed. Me-